

INTERVJU
**NINA
OBUĀJEN-
KORZINEK**
MINISTRICA
KULTURE

RAZGOVARAO
JURICA
KÖRBLER
SNIMIO
BORIS
KOVAČEV
/HANZA
MEDIA

A portrait of Nina ObuĀjen-Korzinek, the Minister of Culture, with her hands behind her back. She is wearing a patterned blue and white top and a pearl necklace. The background is a plain, light color.

**Ne prihvaćam
podjelu kulture
na lijevu i desnu.
Kultura je hrvatska**

Dok sam ja na
mjestu ministrice
kulture, sredstva će se
raspoređivati temeljem
kriterija uspješnosti,
inovativnosti, umjetničke
izvrsnosti i kreativnosti

VEĆ U PRVOJ GODINI MANDATA VLADE ANDREJA PLENKOVIĆA POVEĆAN JE PRORAČUN MINISTARSTVA KULTURE, A PRORAČUN ZA 2018. VEĆI JE OKO 10 POSTO U ODNOSU NA PROŠLU GODINU

Za ministricu kulture Ninu Obuljen Koržinek godina koja je prošla nije bila nimalo laka, već i zbog toga što je njezin resor bio dugo zanemaren i zapušten, prepun problema, prije svega zbog kroničnog nedostatka novca za ljude iz kulture. S druge strane, dojam je da je Plenkovićeva Vlada daleko više fokusirana na druge probleme, a da joj je kultura nekako po strani, dok se ljudi iz kulture sve više dijele na "lijeve" i "desne", iako tu podjelu ministrica nikako ne želi priznati ni o njoj govoriti. "Ne priznajem takve podjele, kultura je hrvatska i, dok sam ministrica, sredstva će se raspoređivati na temelju uspješnosti."

■ Gospodarski pokazatelji u zemlji su dobri, hoće li se to odraziti i na kulturu, mogu li djelatnici u kulturi ove godine očekivati bolje dane i više novca?

– Gospodarski i fiskalni podaci su dobri, vide se učinci porezne reforme, za nama je rekordna turistička sezona. To se pozitivno odražava na sva područja, pa tako i na kulturu. Već u prvoj godini mandata Vlade Andreja Plenkovića povećan je proračun Ministarstva kulture, a proračun za 2018. veći je za oko 10 posto u odnosu na prošlu godinu. Moram naglasiti da su poreznom reformom osigurani dodatni prihodi jedinicama lokalne samouprave. Ako znamo da u Hrvatskoj nešto više od 35 posto javnih sredstava za kulturu osigurava Ministarstvo kulture, oko trećinu Grad Zagreb, a trećinu ostali gradovi i općine koji su najčešće i osnivači javnih ustanova, važno je da stvaramo preduvjete da se i na lokalnim razinama mogu povećavati sredstva za kulturu.

■ Znači li to da ste potpuno zadovoljni koliko se danas izdvaja za kulturu?

– Naravno, samo smo relativno zadovoljni ukupnim proračunom Ministarstva, još uvijek smo u dijelu izvornih proračunskih prihoda ispod iznosa osiguranog za kulturu prije početka financijske krize, ali sigurna sam da ćemo sredstva kroz mandat kontinuirano povećavati. Istovremeno radimo na tome da se sredstvima bolje upravlja. Prvi put nakon uspostave samostalnog Ministarstva kulture svi su natječaji završeni i rezultati objavljeni prije početka sljedeće kalendarske godine, što omogućuje korisnicima sredstava Ministarstva bolje planiranje. Pripremamo novi zakon o financiranju kulture kojim ćemo stvoriti preduvjete za stabilno višegodišnje financiranje.

■ Dubrovačke ljetne igre, kao jedan od velikih kulturnih projekata, na neki su način na raskrižju. Hoće li biti dovoljno novca za "novi početak" i kako vidite budućnost tog prestižnog ljetnog festivala?

– U kolovozu sam imenovala kazališnu redateljicu Doru Ruždjak Podolski intendanticom Dubrovačkih ljetnih igara. Ona je sa svojim suradnicima u roku od dva mjeseca već pripremila program za ljeto 2018. Intendantica je posebno istaknula suradnju s drugim hrvatskim i inozemnim kazalištima i festivalima, prezentirala je na Vijeću Igara novi smjer vodstva u iščitavanju baštine te najavila sudjelovanje u programu mladih autora i studenata. Najavila je kako će se propitivati nova ambijentalnost te uključiti građane Dubrovnika u kreativni proces, a zajednički nam je cilj privlačenje nove publike. Moram svakako istaknuti da imamo izniman, partnerski odnos s gradonačelnikom Dubrovnika gospodinom Matom Frankovićem. Naša vizija važnosti Dubrovačkih ljetnih igara za Grad podudara se s njegovim promišljanjima o ulozi kulture u razvoju Dubrovnika, a svojim prvim koracima vezano uz ograničavanja daljnje komercijalizacije javnih prostora pokazao je da prepoznaje važnost i vrijednost javnog prostora kao preduvjeta za razvoj festivala koji se temelji na ambijentalnosti.

■ Iz "lijevih" krugova bilo je mnogo kritika na vaš račun što Ministarstvo nije odobrilo značajnija sredstva za Kazalište Ulysses, Rade Šerbedžija je dosta o tome govorio. Koji su pravi razlozi da suradnja nije bolja?

– Kultura nije ni lijeva ni desna, ne prihvaćam takve podjele i ne želim sudjelovati u takvim licitiranjima. Kultura je hrvatska, a dok sam ja na mjestu ministricu kulture, sredstva će se u Ministarstvu kulture raspoređivati temeljem kriterija uspješnosti, inovativnosti, umjetničke izvrsnosti

ZAGREBAČKI HNK IZNIMNO JE USPJEŠAN. ZA PREDSTAVE SVIH TRIJU ANSAMBALA NEMOGUĆE JE NABAVITI KARTU MJESECIMA UNAPRIJED, A PREDSTAVE GOSTUJU I NA RELEVANTNIM MEĐUNARODNIM POZORNICAMA

i kreativnosti. Pokazala sam da poštujem autonomiju kulturnih vijeća i nisam intervenirala u njihove odluke. Što se tiče gospodina Šerbedžije, mislim da u odnosu na druge kazališne festivale sličnog tipa i u kontekstu ukupno raspoloživih sredstava Ministarstvo kulture adekvatno financira Ulysses.

■ Nezadovoljstvo prema Ministarstvu, ali i prema vama, za sada diskretno, pokazuje i naš proslavljeni režiser Veljko Bulajić, koji je, očito, očekivao čvršću podršku za svoj posljednji filmski projekt. Što je posrijedi?

– Nakon osnutka Hrvatskog audiovizualnog centra Ministarstvo kulture više nije nadležno za financiranje filma, a HAVC i HRT koji financiraju dugometražne igrane filmove imaju svoje kriterije i tijela koja o tome odlučuju. Moja "podrška", kako ste to formulirali, sigurno na odluke tih tijela ne može utjecati, što gospodin Bulajić dobro zna.

■ Kakva je situacija s izdavaštvom i zašto izdavači u susjednim zemljama, po-

put Slovenije i Srbije, imaju daleko bolje uvjete za rad?

– O tome kakvi su uvjeti za rad izdavača u Sloveniji i Srbiji ne mogu meritorno suditi, no što se tiče udjela države u osiguravanju povoljnijih uvjeta rada za izdavačku branšu, Hrvatska nimalo ne zaostaje za susjednim zemljama. Dapače, raspoložemo kompleksnim sustavom mjera i razmjerno velikim proračunom, čiji je cilj svim dionicima knjižnog sektora omogućiti samodostatnu poslovnu aktivnost, gdje se komercijalnim dijelom portfelja kompenziraju aktivnosti slabijeg tržišnog potencijala. Ne smijemo zaboraviti da uz gospodarsku situaciju i veličinu tržišta, kupovna moć građana i njihove čitalačke navike, odnosno navike kupovanja knjiga definitivno utječu na uspješnost izdavačke industrije.

■ **Slom Algoritma ipak je gotovo potpuno uništio hrvatsko izdavaštvo.**

– Aktivnosti koje smo 2017. godine višestruko intenzivirali, a potaknuti i krizom knjižarske mreže koju su neki nazvali “mini-Agrokor u kulturi”, bile su usmje-

rene prema saniranju situacije, osiguranju dodatne likvidnosti i sredstava, kako bi se sektor što prije stabilizirao. Napominjem kako smo pojačali postojeće mjere, npr. otkup knjiga je povećan za više od 80 posto u odnosu na prethodnu godinu. Uvedeno je više novih mjera, uključujući niz ulančanih komplementarnih, manjih mjera za poticanje plasmana hrvatske književnosti na inozemnim tržištima. U suradnji s Ministarstvom gospodarstva pokrenuli smo i realizirali ad hoc natječaj za poduzetništvo u kulturi za knjigu i nakladništvo u okviru kojeg smo osigurali dodatna četiri milijuna kuna za 45 programa. Dovršena je Strategija poticanja čitanja koja od ove godine kreće u implementaciju. Važno je istaknuti da se ne bilježi opadanje broja prijava na programima potpore izdavanju knjiga i otkupa knjiga za narodne knjižnice, što ukazuje na to da se stanje stabiliziralo. Program na kojem sad radimo jest novi program potpore knjižarama koji smatram nužnim da bi sve mjere koje poduzimamo mogle postići prave učinke.

ŠTO SE TIČE ŠERBEDŽIJE, MISLIM DA U ODNOSU NA DRUGE KAZALIŠNE FESTIVALE SLIČNOG TIPA I U KONTEKSTU RASPOLOŽIVIH SREDSTAVA MINISTARSTVO ADEKVATNO FINANCIRA ULYSSES

■ **Što je s projektom Povijesnog muzeja?**

– Nakon kupnje zgrade Tvornice duhana Zagreb 2008. u mandatu tadašnje HDZ-ove Vlade izrađen je idejni projekt koji je 2011. godine bio pred dobivanjem građevinske dozvole. U sazivu nove Vlade 2012. godine, bez obzira na perspektive koje su se nudile iz EU izvora, odlučilo se da se Muzej financira po sustavu javno-privatnog partnerstva te je formirana Uprava projekta. Pristupilo se izmjenama idejnog projekta, a u

OTKUP KNJIGA POVEĆAN JE ZA VIŠE OD 80 POSTO U ODNOSU NA PRETHODNU GODINU. UVEDEN JE NIZ MANJIH MJERA ZA POTICANJE PLASMANA HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI NA INOZEMNIM TRŽIŠTIMA

samom postupku, nažalost, nije se vodilo računa o autorskim pravima arhitekata koji su potpisali prvo idejno rješenje, što je rezultiralo međusobnim tužbama autora. To je pak proizvelo blokadu u daljnjoj izradi dokumentacije.

■ Što se u posljednje vrijeme poduzima?

– Čim smo stupili na dužnosti, započeli smo s aktivnostima kako bismo ovu kompleksnu pravnu situaciju razriješili i osigurali financiranje projekta iz europskih fondova. Napravili smo komparativnu analizu prvog i drugog izmijenjenog idejnog rješenja, koja je pokazala da su izmjene u izvedbi tehnički gotovo neizvedive, čak i kada se riješi problem autorskih prava. Planiramo u prvoj fazi novelirati izvedbeni projekt, i to kroz ITU mehanizam u suradnji s Gradom Zagrebom, kako bismo kompletnu dokumentaciju pripremili za financiranje iz nove financijske perspektive budući da je projekt ukupno procijenjen na oko 120 milijuna kuna.

■ Spremaju se promjene vezane za medije, ali još uvijek smo jedina zemlja u Europi koja nema novine "velikog" formata. Raspodjela novca neprofitnim medijima uvijek dovodi do konflikta između onih bližih ljevici i onih bližih desnici?

– Opet spominjete ljevicu i desnicu. Neprofitnim medijima bit će otvoren sljedeći natječaj iz Europskog socijalnog fonda. U tijeku je formiranje radne skupine za izradu novog Zakona o elektroničkim medijima koji, između ostalog, treba stvoriti pravni temelj za sustavnu potporu svim medijima, uključujući i neprofitne. Poslali smo poziv dionicima da imenuju svoje predstavnike. Nažalost, gašenjem Vjesnika izgubili smo javni medij, novine "velikog formata" kako ih nazivate, međutim u Hrvatskoj imamo nekoliko dnevnih novina koje su etablirane i imaju veliku čitanost. Razgovaramo s predstavnicima novinskih nakladnika o mogućim modelima potpore jer je Hrvat-

NEPROFITNIM MEDIJIMA BIT ĆE OTVOREN SLJEDEĆI NATJEČAJ IZ EUROPSKOG SOCIJALNOG FONDA. NOVIM ZAKONOM O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA STVORIT ĆEMO TEMELJ ZA SUSTAVNU POTPORU I NEPROFITNIM MEDIJIMA

ska jedna od rijetkih europskih zemalja koja, uz iznimku poreznih olakšica, kroz neki oblik ne sufinancira tisak – bilo kroz potporu proizvodnji ili distribuciji. U najavljenom reformi medijske politike o ovoj temi moramo otvoriti raspravu.

■ Koji je epilog slučaja Maje Hrgović, predsjednice udruge Arteist, izdavača portala koji je dobio novac od Ministarstva, dok je gospođa Hrgović zaposlena u Ministarstvu?

– Informacije koje su iznesene u javnosti vezane uz sukob interesa neistinite su i Ministarstvo ih je demantiralo. Gospođa Maja Hrgović primljena je na natječaju Ministarstva kulture 9. studenoga 2017., a počela je raditi na radnom mjestu više stručne savjetnice u Službi za knjigu i nakladništvo u prosincu, gotovo dva mjeseca nakon što je Vijeće za knjigu vrednovalo pristigle prijave za potporu programima časopisa i elektroničkih publikacija, među kojima se nalazi i portal Arteist. Uz to, otkad je primila odluku o prijemu u državnu službu, gospođa Hrgović ne sudjeluje u radu portala za kulturna i društvena pitanja

Arteist.hr. Nikakva pogodovanja i nikakva sukoba interesa tu nema.

■ Ulazak Zlatka Hasanbegovića u kazališno vijeće HNK izazvalo je burne reakcije glumaca. Je li to "zagrebačka priča" ako se situacija dodatno naelektrizira i hoće li Ministarstvo uopće reagirati ako dođe do problema između vijeća i intendantice i vodstva kazališta?

– Zagrebački HNK, po ocjeni publike i kritike, iznimno je uspješan. Za predstave svih triju ansambala nemoguće je nabaviti kartu mjesecima unaprijed, a predstave gostuju ne samo u Hrvatskoj i bližem susjedstvu nego i na relevantnim međunarodnim pozornicama. Sve je više međunarodnih koprodukcija. U suradnji s Gradom Zagrebom i intendanticom Dubravkom Vrgoč rješavamo brojne probleme koji su se gomilali godinama uključujući pitanje otvaranja druge scene. U tim naporima očekujem aktivni angažman svih članova Kazališnog vijeća, uključujući i gospodina Hasanbegovića.

■ Imenovanje Ladislava Ilčića za vašeg savjetnika izazvalo je različite reakcije. Je li to rezultat neke političke trgovine i kako ide suradnja s njim?

– Gospodin Ilčić kao predsjednik stranke Hrasta, ali i kao profesionalni glazbenik, angažiran je u svojstvu savjetnika koji će se baviti pitanjima suradnje sa sindikatima, radnim pravima i statusom umjetnika te najavljenim reformama institucionalnog sektora jer ima iskustva u tom sektoru.

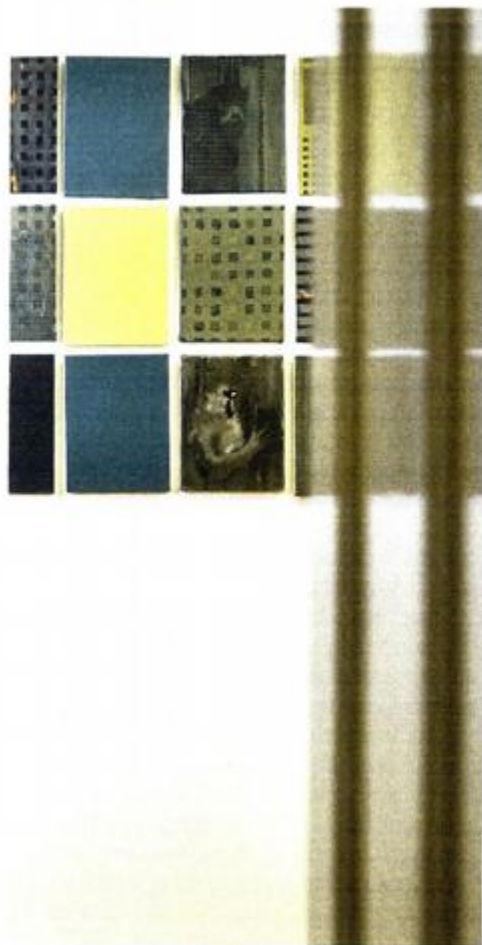
SAVJETNIK ILČIĆ
Ladislav Ilčić, predsjednik Hrasta, angažiran je kao savjetnik koji će se baviti pitanjima suradnje sa sindikatima i statusom umjetnika jer ima iskustva u tom sektoru

Gospodin Ilčić zaposlenik je Simfonijskog orkestra HRT-a i za svoj angažman u Ministarstvu prima honorar.

■ U nedavnom intervjuu urednica portala Nora Krstulović tvrdi da desnica "prikaži" preko kulture i na neki način traži vašu ostavku. O čemu se zapravo radi?

– Ne znam na čemu gospođa Krstulović temelji te tvrdnje, ne osjećam pritiske i ne bavim se takvim licitiranjima. Naša Vlada vodi uključivu politiku, a to je posebno važno u području kulture. Radim sa svojim suradnicima na provođenju programa Vlade, želimo revidirati zakonodavstvo, otvoriti nove mogućnosti financiranja i potpore kulturi. U Vladinu proceduru ovaj tjedan idu Zakon o muzejima i Zakon o audiovizualnim djelatnostima. Novi Zakon o arhivima već je u Saborskoj proceduri, a uskoro će u javnu raspravu Zakon o knjižnicama.

OVA VLADA NEMA NIKAKVIH AMBICIJA MIJEŠATI SE U NEOVISNOST HRT-a. ZA VRIJEME KUKURIKU-VLADE DONESENE SU IZMJENE ZAKONA O HRT-u KOJIMA SU SE RAZVLASTILA NEOVISNA TIJELA NADZORA

RAZGOVARAMO S PREDSTAVNICIMA NOVINSKIH NAKLADNIKA O MODELIMA POTPORE JER JE HRVATSKA JEDNA OD RIJETKIH EUROPSKIH ZEMALJA KOJA KROZ NEKI OBLIK NE SUFINANCIRA TISAK

Najavila sam novi zakonodavni okvir za financiranje kulture. Formirali smo radnu skupinu za rad na Zakonu o umjetnicima, pripremili smo polazne teze za reformu kazališnog sustava. Vrijeme je da brojne prakse koje smo baštinili iz vremena samoupravljanja i SIZ-ovskog modela financiranja kulture ostavimo u prošlosti. Unosimo niz promjena u sustav upravljanja kulturnom baštinom, što će izravno osjetiti građani, ali i svi oni koji sudjeluju u upravljanju ili obnovi baštine. Uskoro ćemo raspisati natječaj za izradu Nacionalne strategije kulture. Uz reviziju Strategije kulturne baštine to će biti ključni dokumenti za pozicioniranje kulture u okviru Nacionalne razvojne strategije i buduće financijske perspektive koja započinje od 2021. godine.

■ Kakva je situacija na HRT-u, pogotovo nakon tvrdnji dijela javnosti da je javna televizija sve više u službi politike koja obnaša vlast?

– Vlada Andreja Plenkovića nema nikakvih ambicija miješati se u neovisnost HRT-a. Podsjećam da su za vrijeme Kukuriku-Vlade donesene izmjene Zakona o HRT-u kojima su se razvlastila neovisna tijela nadzora i kojim je omogućeno da vladajuća većina imenuje glavnog ravnatelja HRT-a, što pogoduje sumnji da je HRT u službi politike. U 2017. godini prvi je put potpisan Ugovor između Vlade i HRT-a u Zakonom propisanoj proceduri, i to je, što se naše Vlade tiče, onaj dio koji nas interesira – da HRT ispunji svoju Zakonom i Ugovorom propisanu javnu funkciju. Nadzor nad radom tijela HRT-a ima Sabor. Voljela bih, a to govorim i kao bivša predsjednica Programskog vijeća HRT-a, da se u raspravama o HRT-u poseže za argumentima i činjenicama, a da se manje vodimo dojmovima ili osobnim interesima i preferencijama.

Javni radiotelevizijski servis iznimno je važan za stabilnost svakog medijskog tržišta, važan je za nacionalnu kulturu i audiovizualnu proizvodnju, ključan je medij koji informira o društveno važnim temama, skupinama i pitanjima. Tu javnu ulogu HRT-a kao hrvatska ministrica kulture čuvat ću, štiteći neovisnost i slobodu svih kreativnih zaposlenika i svih tijela HRT-a i zagovarajući sustav stabilnog financiranja.

■ Bivši članovi Nadzornog odbora HRT-a optužuju vas da želite zataškati njihove nalaze vezano uz nepravilnosti na HRT-u?

– To je besmislena i neutemeljena optužba. Upravo suprotno, Vlada je u svom mišljenju uputila novi Nadzorni odbor da

razmotri sva ranija izvješća te u okviru svojih nadležnosti poduzme potrebne radnje kako bi se analizirali svi potrebni podaci o poslovanju i otklonile sumnje na nezakonita postupanja. Bivši članovi Nadzornog odbora ne mogu prihvatiti činjenicu da ih je Sabor razriješio jer nisu djelovali u okviru svojih ovlasti.

■ Dojam je da Plenkovićeve Vlade nije dovoljno fokusirana prema kulturi, da je kultura nekako u pozadini.

– Predsjednik Vlade Plenković nizom je svojih odluka pokazao kako kulturu smatra iznimno važnim područjem – ne govorim samo o povećanju sredstava nego i o nizu izjava u kojima je jasno istaknuo važnost kulture te svoju potporu kako pojedinim kulturnim projektima, tako i najavljenim reformama na kojima radimo. Vlada je tim i moram istaknuti da uz potporu predsjednika jednako važnom smatram suradnju s kolegama koji kroz svoje resore pridonose mjerama kulturne politike. Spomenula sam već potpredsjednicu Vlade i ministricu gospodarstva koja se uključila u rješavanje krize u distribuciji knjige. Tu su, naravno, ministar financija i ministrica zadužena za EU fondove s kojima planiramo proračun iz nacionalnih i EU izvora, zatim ministar rada s kojim radimo na razvoju programa iz Europskog socijalnog fonda te posebno pitanjima statusa umjetnika, ministrica obrazovanja s kojom surađujemo na projektu "Ruksak pun kulture", provedbi Strategije poticanja čitanja, umjetničkom obrazovanju, izdavaštvu, potom ministar turizma, potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih poslova s kojom surađujemo na promociji hrvatske kulture u inozemstvu, ali i ostale kolegice i kolege.

■ Jeste li zadovoljni dosadašnjim radom i koji vas pravi izazovi tek očekuju?

– Zadovoljna sam postignutim u prvoj godini, uložili smo puno energije kako bismo uveli red u sustav Ministarstva kulture i započeli rad na reformama u gotovo svim područjima kulturne politike. 2018. europska je godina kulturne baštine koju ćemo obilježiti u Hrvatskoj nizom događanja, 2020. godine Rijeka će biti Europska prijestolnica kulture, a iste godine Hrvatska će prvi put predsjedati Europskom unijom. Pred nama je puno posla i puno izazova – moja je ambicija osigurati uvjete da što više hrvatskih građana sudjeluje u kulturi, da umjetnici i kulturni djelatnici djeluju u što boljim uvjetima i, naravno, da hrvatska kultura i naši umjetnici budu što prisutniji u Europi i svijetu.